

ISSN-0207-4710

GÖYƏRCİN

QUBADLIDAN GƏTİRİLƏN BİR OVUC TORPAQ

Bitdilicə yanında mürgüleyən Civirtdəyi dümsüklədi:

-Bədir bu qədər yatdın. Dur bir az söhbət eləyək.

-Sən də vaxt tapdın da söhbət eləməyə. Gecənin bu vaxtı nə söhbət?

-Nağılçı baba ilə Amerikaya getdiyimiz yadımdadı?

-Hə, nə olsun ki.

-Məsələ bundadı ki, Nağılçı baba indi də illərdən bəri üzünə həsrət qaldığı Qubadlıya gedir.

-Nə bildin?

-Axşam telefonla danışanda eşitdim. Ona dedilər ki, hazırlaş, səhər tezdən yola çıxırıq.

-Urta! Nə gözəl. Bəlkə biz də onunla gedək?

-Necə? Axı ora hər adamı buraxmırlar. Ancaq adı siyahıya düşənləri aparacaqlar.

-Ay sağ olmuş, Bitdilicəyə, Civirtdəyə nə siyahı, nə buraxılış vəsiqəsi?

-Keçən dəfə Amerikaya necə getmişdik, indi də elə gedərik. Girərik babanın kompüterinin içinə.

-Yox, bu mümkün deyil. Çünki bu dəfə baba özü ilə kompüter aparmayacaq.

-Onda əl çantasının içinə girib gizlənərik.

-Hə, bu yaxşı fikirdi. Heç mənim ağıma gəlməmişdi. Tez elə, baba yuxudan durmamış qaçıb çantanın içində gizlənək.

-Heç baba yatıb ki, yuxudan da dura? Bir də babanın o qədər çantası var ki, birdən biz içində gizləndiyimiz çantanı aparmadı özünü?

-Yox, onun hansı çantanı aparacağını bilərəm. Axşamdan içinə kağız, qələm qoyanda görmüşəm.

-Bu qapının ağzına qoyulan çantadı bəlkə?

-Hə, tez elə. Baba əl-üzünü yuyana, çay içənəcn girib onun içində gizlənək.

Onlar cəld çantanın içinə girdilər.

Baba bir fincan çay içib evdəkilərlə sağollaşdı. Sonra çantanı götürüb həyəətə düşdü. Qapıda onu maşın gözləyirdi...

Dörd mikroavtobus bir-birinin ardınca üzü Qubadlıya sarı şütüyürdü. Hər avtobusda 7 adam var idi. Onlar elə bil toya gedirdilər. Deyib-gülür, zarafatlaşır, "bu günə min şükür", - deyirdilər.

"Az getdilər, üz getdilər, dərə-təpə, düz getdilər", axır ki, gəlib "Qarabağ" mehmanxanasının qarşısında dayandılar. Yolçular bir gecə burda qaldılar. Səhər tezdən yenə maşınlarla minib yollarına davam elədilər.

Yol boyu bir şəhərə, bir kəndə rast gəlmələri Bitdilicə ilə Civirtdəyi lap təəccübləndirdi. Ancaq evlərin xarabalıqları qalmışdı. Dostlar danışanların söhbətindən başa düşdülər ki, evlərin hamısı düşmənlər tərəfindən dağıdılıb, nənki tikinti materialları, hətta qəbir daşları da sökülüb aparılıb. Yolboyu minaxtaranlar işləyir, ərazini təmizləməyə çalışırdılar...

Axır ki, bir abad əraziyə rast gəldilər. Söhbətdən başa düşdülər ki, Ağalı kəndinin xarabalıqları yerində gözəl bir qəsəbə salınır. Özü də adına "Ağıllı kənd" deyirlər buranın. Qaçqınların ilk məskunlaşacağı yerin bura olacağını da öyrəndilər gözəgörünməz dostlar. Pıçılı ilə dedilər ki, belə gözəl, müasir qəsəbədə kim yaşamaz ki...

Necə oldusa Bitdilicə ilə Civirtdəyi yuxu tutdu. Onlar adamların həyəcanla dedikləri "Min şükür" sözünü eşidib ayıldılar. Danışıklardan başa düşdülər ki, bura Qubadlı rayonunun ərazisidir. Xanlıq körpüsündən keçəndə baba telefonunu çıxarıb illərdən bəri üzünə həsrət qaldığı Həkəri çayının videosunu çəkməyə başladı. Çay elə gözəl idi ki... Dupduru su günəşin şəfəqləri altında bərq vururdu... Babanın da sifəti nurlanmışdı elə bil...

Maşın Həkəri ilə Bərgüşadın arasındakı dağın üstünə qalxanda baba həyəcanlandı. Yanındakılara dedi ki, baxın, indi gözünüzün qarşısında dünyanın ən gözəl mənzərələrindən biri canlanacaq. Bura Bərgüşadın axdığı vadidir.

Doğrudan da, mənzərələr o qədər gözəl idi ki, uçurdulub dağıdılmış, viranə qoyulmuş kəndlərin ağrısını belə unuttururdu... Ancaq çay 30 ilə yaxın bir müddətə yaranmış meşənin, ağacların, otların, şax-şəvəlin içində görünməz olmuşdu. Təbiət uçurdulub xarabaya döndərilmiş kəndlərin yaralarını yaşıl bir tənizlə sarıyırdı elə bil...

Axır ki, maşınlar dayandı. Adamlar həyəcanla yerə düşdülər. Elə bil doğma ayaqların altında sevinirdi yaralı torpaq. Ziyarətçilər yuvası dağıdılmış quşlar kimi nə edəcəklərini, hara gedəcəklərini bilmirdilər. Öz evlərinin yerini tapmaq qətiyyəti asan məsələ deyildi...

Elə bu vaxt Ali Baş Komandan gəlib çıxdı. Hamı ilə bir-bir əl verib görüşdü. Dedi ki, hamınızı bu tarixi gün münasibətilə təbrik eləyirəm. Bu gün Qubadlının işğaldan azad olunmasının düz bir ili tamam olur. İndi Qubadlıda siz mənim qonağımsınız, şəhər abadlaşanda isə mən sizin qonağınız olacam... Burada əvvəlkindən də gözəl bir şəhər salacağıq. Qubadlı Şərqi Zəngəzurun ən gözəl, ən abad, ən müasir şəhərlərindən birinə çevriləcək.

Sonra adamlar Ali Baş Komandanla birlikdə şəhərin dağıdılmış küçələrində gəzdilər, söhbət elədilər. Yerində bir daşı belə qalmayan məktəbin yanından keçib, körpüsü dağıdılmış Bərgüşad çayının yanına getdilər. Çay elə bil sevincdən kükrəyib daşırdı. Adamlar da sevinirdilər...

Nağılçı babanın əyilib yerdən bir ovuc torpaq götürdüyü Bitdilicənin gözündən yayınmadı. Pıçılı ilə Civirtdəkdən soruşdu ki, gördün babanın torpaq götürdüyünü?

-Yox, başa düşmürəm, torpaq babanın nəyinə lazım idi ki?

-Eh, indi bu gözəlliklər diyarında Vətən torpağından qiymətli nə var ki! Yəqin Nağılçı baba buna görə torpaq götürür...

Onların dediyində həqiqət var idi. Ancaq Bitdilicə ilə Civirtdək nə biləydilər ki, baba bu torpağı nə üçün götürüb? O, bu torpağı el-obasından, ev-eşiyindən ayrı düşən, yurd həsrəti ilə dünyasını dəyişən anasının nigaran, gözləri yol çəkən qəbrinin üstünə səpmək üçün aparırdı...

